QUÆSTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Jovis trigeſimâ-unâ Martii.

M. GUIDONE ERASMO EMMEREZ, Doctore Medico, Præſide.

An aër hominem nutriat?

I.

VItâ, cujus ſummus amor tenet mortales omnes, fragilius nihil. Mors, quæ *terribilium terribiliſſimum*, in aliquod tempus retardari quidem poteſt, arte nullâ vitari. Hæc duo ab iiſdem ſunt & pendent. Principiorum, quibus neceſſariò conſtamus, in unum coalitus & permanſio, vitæ, eorumdem conflictus, effluxuſque, morbi mortiſque cauſæ. Iſtæc principia nec ſunt qualitates nulli inhærentes ſubjecto, nec quatuor elementa Peripateticorum. Viventium calor non ab igne elementari fictitio, qui ſit intùs in corpore. Corporis noſtri principia, ut & rerum omnium, ſalia ſunt quæ, quia diverſæ ſpeciei, indolis diverſæ in ſe ſe invicem agunt perpetuò, ex quò inſignis fit & conſtans ipſorum, ac proinde ſubſtantiæ noſtræ diſſipatio, quam, ni aſſiduè repararetur, ſubſequeretur mox totius machinæ ruina. Hæc diſſipatio nutritione reparatur, quidquid alimenti nomine inſignitur, nutrit.

I I.

NUTRITIO benè definitur à Medicis, alimenti prius immutati in corporis ſubſtantiam converſio. Multa & diverſa in hominis alimoniam cedunt: alia ſolida, liquida alia, aliud denique tenuioris adhuc, ſubtilioriſque ſubſtantiæ. Hæc omnia, quæ communi vocabulo alimenta dicuntur, variè immutata, atque craſſioribus particulis liberata ſanguini miſcentur, cum ipſo circulariter, ut aiunt, moventur; & ſic itu ac reditu multiplici, qualibet in parte, non in hepate aut in corde ſolo, ab ipſo ſanguine ſanguinis naturam adipiſcuntur (nam à ſanguine ſanguis): hanc adepta & ex arteriis effuſa, ſubſtantiam ſingularum partium trajiciendo, quod, ob continuam diſſipationem exhauſtum & vacuum, replent aliquâ ſui parte conſimili figurâ atque magnitudine, dum quod ſupereſt liquoris, ab alio appellente ſemper ſanguine, & fibrarum contractione impulſum, quò patet aditus, per venas ad cor refluit. Sic nutriunt alimenta, ſic in corporis ſubſtantiam convertuntur, & quam quotidiè partes omnes ſubſtantiæ ſuæ jacturam patiuntur, reſarciunt.

I I I.

ALIMENTUM ſolidum eſt id omne, quod ſub eſcæ nomine comprehendi poteſt, ſive ex vegetabilium, ſive ex animalium ſit familia. Ex mineralibus nullum homini alimentum. Liquidum, cujuſcunque generis potus complectitur; potus enim omnis, etiam aqua, nutrit. Tenuius ſubtiliuſque, aër eſt, qui corpus eſt tenue, perlucens, fluidum ſolis (in quantum concipi poteſt) radiis ſolaribus, aquarum vaporibus, ac terræ exhalationibus conſtans. Triplex ſtatuitur alimentum, non quòd tres ſint corporis noſtri ſubſtantiæ, aut illarum unaquæque

propriam & peculiarem requirat materiam, ex quâ reparetur atque conſervetur. Alimentum omne, naturæ noſtræ familiare, partes omnes, omnem ſubſtantiam reficere valet. Aër non ſpirituoſæ tantum, ſed & liquidæ & ſolidæ jacturam ac diſſipationem reparat; ut patet ex iis qui per ſeptem aut plures dies abſque cibo & potu vivunt; revera aër ſingularum partium alimentum eſt, ſanguiniſque materia.

IV.

PROXIMUM & immediatum cujuſlibet partis alimentum, ſanguis. Remotum & mediatum, omnia ex quibus componitur liquor ille, inter quæ aër non ultimum tenet. Hic inſpiratu potiſſimùm corpus noſtrum afficit, ac in ipſum penetrat. Nullus aëri in cerebrum per papillares proceſſus, ad ſpirituum generationem, peculiaris patet aditus conſpicuus & apertus. Spiritus nil niſi pars ſanguinis ſubtiliſſima in cerebri glandulis cribrata. Sola aſpera arteria patens eſt aëris oſtium. Aër ſingulas aſperæ arteriæ diviſiones, ſeu ſingulos pulmonum lobos pervadit, tum ut pulmonum veſiculas dilatando, atque adeo venas & arterias inter duplices illarum veſicularum membranas latitantes tantiſper impellendo, ſanguinis circuitum ex parte permoveat; tum maximè ut per earumdem veſicularum interioris membranæ poros ſe ſe inſinuando, ſanguini ad cor redeunti miſceatur. Aër ſanguini commiſtus, nitroſâ ſuâ ſubſtantiâ ipſum dividit & attenuat; ejus motum ac calorem, qui motûs effectus eſt tantùm, concitat magis ac magis, unà cum ipſo rapitur & incaleſcit, omnium denique ſuarum partium figuram, ſitum & ordinem mutat, hincque aër ſanguinis naturam induit, & novam ubique materiam in locum deperditæ ſibi omninò ſimilis, reponit.

V.

MAXIMA aëris neceſſitas ad vitam, quæ non ex caloris in humido permanſione debet æſtimari, meliùs ex inteſtino ſanguinis motu, ejuſdemque circuitu. Tandiu vivimus, quandiu ſpiramus aërem. Hic ſi naturæ noſtræ conſentiens ſit, vita beatior, ſanitas optima, ſingularumque partium felix nutritio; ſin contrà, vita miſerrima, nulla valetudo, bona partium temperies pervertitur, læditur nutritio, animi denique & corporis functiones omnes obeuntur pejùs. Sunt qui pluvioſo aëre gaudent ſemper & valent, alii ſereno: ille puro ac tenui malè ſe habet, alter craſſo: hic ſub tali aëre marcore conficitur & languet; at illum mutet, pingueſcet continuò & valebit optimè; nec parùm refert ſub quo cælo degant qui à morbo convaleſcunt, nam ſub hoc citiùs multò reficiuntur aliqui, tardius nonnulli.

Ergo aër hominem nutrit.

Proponebat Lutetiæ ALEXIUS LITTRE, Corduenſis, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1689.

PARISIIS,
Apud Franciſcum Muguet, Regis, & Facultatis Medicinæ Typographum.